

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 21/2010 vp

**Hallituksen esitys laeiksi viestintämarkkina-
lain, radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun
lain, sähköisen viestinnän tietosuojalain ja eräi-
den markkinaoikeudellisten asioiden käsittelys-
tä annetun lain muuttamisesta**

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä marraskuuta 2010 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi viestintämarkkinalain, radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain, sähköisen viestinnän tietosuojalain ja eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetun lain muuttamisesta (HE 238/2010 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat aloitteet:

- LA 67/2010 vp — Anne Kalmari/kesk ym.: Laki viestintämarkkinalain 128 §:n muuttamisesta
- TPA 25/2007 vp — Lauri Oinonen/kesk: Prepaid-liittymien rekisteröinti
- TPA 11/2009 vp — Lauri Oinonen/kesk: Lankapuhelinverkkopalvelujen vapauttaminen kilpailulle

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Maaret Suomi ja neuvotteleva virkamies Kreetta Simola, liikenne- ja viestintäministeriö
- lainsäädäntöneuvos Katri Kummoinen, oikeusministeriö
- poliisitarkastaja Jari Pajunen ja tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, sisäasiainministeriö
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio, Tietosuojavaltuutetun toimisto, OM
- lakimies Miina Ojajärvi ja ylitarkastaja Satu Toepfer, Kuluttajavirasto
- yksikön päällikkö Petri Makkonen ja lakimies Päivi-Maria Virta, Viestintävirasto
- apulaisjohtaja Timo Mattila, Kilpailuvirasto
- lakimies Anna Tsakirakis, DNA Oy
- johtava lakimies Anne Vainio, Elisa Oyj
- kehitysjohtaja Tapio Haapanen, TeliaSonera Oyj
- erityisasiantuntija Sirpa Laurén ja lakimies Pamela Sarasmo, Kuuloliitto
- lakiasioiden päällikkö Marko Lahtinen, FiCom
- lakimies Leo Forss, Finnet-liitto ry.

Lisäksi kirjallisen lausuntonsa ovat antaneet

- työ- ja elinkeinoministeriö
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- Viestinnän Keskusliitto
- valtakunnallinen vammaisneuvosto VANE
- Kuurojen Liitto
- Näkövammaisten Keskusliitto

— Suomen Kuluttajaliitto
— MTV3 Oy

— TDC Oy.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavan viestintämarkkinalakia, radiotaajuuksista ja telelaitteista annettua lakia, sähköisen viestinnän tietosuojalakia sekä eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annettua lakia.

Esityksellä on tarkoitus panna kansallisesti täytäntöön ne sähköisen viestinnän direktiiveihin kohdistuvat muutokset, jotka on hyväksytty joulukuussa 2009.

Viestintävirasto saisi esityksen mukaan eräitä uusia toimivaltuuksia, joiden perusteella se voisi jatkossa asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle uudenlaisia käyttöoikeuden luovutusvelvoitteita. Uudet luovutusvelvoitteet koskisivat viestintäpalvelun tarjontaan läheisesti liittyviä tukipalveluita.

Lisäksi Viestintävirasto voisi velvoittaa teleyrityksen eriyttämään jonkin toiminnallisen kokonaisuuden sen muusta liiketoiminnasta eräissä poikkeuksellisissa tilanteissa, jos laissa määritellyt edellytykset täyttyvät ja jos komissio hyväksyy tämän velvoitteen asettamisen tietyille huomattavan markkinavoiman yritykselle.

Viestintävirasto voisi myös vastaisuudessa asettaa teleyritykselle sellaisia velvoitteita sekä luovutusvelvollisuuden käyttöä koskevia ehtoja, jotka ovat välttämättömiä, jotta käyttöoikeuden luovutusvelvollisuus voidaan teknisesti toteuttaa. Kyseessä voisi esimerkiksi olla jokin käyttöoikeuden käytännön toteuttamisen kannalta välttämätön toimenpide.

Euroopan komissiolla tulisi esityksen mukaan olemaan jossain määrin merkittävämpi rooli siinä prosessissa, jossa Viestintävirasto asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvoitteita. Viestintäviraston on esityksen mukaan kuultava komission ohella myös eurooppa-

laisten sääntelyviranomaisten yhteistyöelintä velvoitteita asettaessaan.

Esityksellä puututtaisiin määräaikaisten viestintäpalvelusopimusten ketjuttamiseen. Kuluttajan irtisanomisoikeutta voitaisiin rajoittaa määräaikaaisesti enintään kahden vuoden ajan. Kuluttajalle pitäisi tarjota kahden vuoden sopimuksen ohella aina myös 12 kuukauden viestintäpalvelusopimusta. Teleyritys ei saisi jatkaa määräaikaista sopimusta uudella määräaikaisella sopimuksella ilman kuluttajan kanssa tehtyä uutta nimenomaista sopimusta.

Viestintäpalveluita koskeva yleispalveluvollisuus kattaisi esityksen mukaan tulevaisuudessa selvemmin myös vammaisten käyttäjien oikeudet. Vammaisten käyttäjien erityistarpeista huolehtiminen olisi jatkossa yleispalveluvollisen teleyrityksen vastuulla. Vammaisille käyttäjille olisi esityksen tultua voimaan tarjottava samat perusviestintäpalvelut kuin muillekin käyttäjille näiden oikeuksia vastaavalla tavalla.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2011.

Lakialoite

LA 67/2010 vp

Lakialoitteessa ehdotetaan viestintämarkkinalain (393/2003) 128 §:ää muutettavaksi siten, että pykälässä edellytettäisiin nimenomaisesti, että pääsy hätäpalveluihin on turvattu myös verkon häiriötilanteissa luotettavasti ja että kaikissa viestintäverkon tärkeysluokissa, joissa ei ole kiinteää varavoimalaitosta tai varavoimansyötömahdollisuutta sekä sopimusjärjestelmää ulkopuolisen varavoimantoimittajan kanssa, tulee akuston minimivarmistusaika pidentää 12 tuntiin.

Toimenpideoitteet*TPA 25/2007 vp*

Toimenpideoitteen mukaan hallituksen tulee ryhtyä toimenpiteisiin Prepaid-puhelinten ostaja- tai käyttäjätietojen pakolliseksi rekisteröimiseksi ja tuntematonta numeroa käyttävän soittajan puhelimen tunnistetietojen saamiseksi häiriköinnin ja rikollisuuden estämiseksi.

TPA 11/2009 vp

Toimenpideoitteen mukaan hallituksen tulee ryhtyä toimenpiteisiin, että TeliaSonera Finland Oyj lopettaa välittömästi lankapuhelinyhteyksien yksipuoliset katkaisemiset sekä palauttaa edelleen yhteydet sinne, mistä ne on äskettäin katkaistu, ja että Suomessa ryhdytään lankapuhelinverkkopalvelujen vapaaseen kilpailuun, jolloin asiakkaat voivat valita haluamansa puhelinoperaattorin käyttäessään lankapuhelinpalveluja.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT***Yleisperustelut***

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Valiokunta toteaa, että esitys sisältää useita merkittäviä kuluttajien asemaa viestintäpalvelujen käyttäjinä parantavia ehdotuksia. Tämänkaltaisia ehdotuksia ovat mm. ensimmäisen lakiehdotuksen määräaikaisten viestintäpalvelua koskevien sopimusten ketjuttamisen kieltoa koskeva ehdotus (70 a §), ehdotus oikeudesta maksaa erissä liittymän rakentamisesta aiheutuvat kustannukset (60 e §) ja ehdotus kuluttaja-asiamiehen oikeudesta määrätä selkeästi oikeudetonta hyötyä tavoitteleva palvelu suljettavaksi (121 b §). Lisäksi esityksessä pyritään mm. parantamaan vammaisten asemaa viestintäpalveluiden käyttäjinä. Valiokunta toteaa, että esityksellä puututaan useisiin olennaisiin viime vuosina viestintämarkkinoilla esiintyneisiin kuluttajan asemaa viestintäpalveluiden käyttäjänä koskeviin ongelmiin. Valiokunta pitää näitä ehdotuksia erittäin kannatettavina.

Puhelinnumeron siirrettävyys

Ensimmäisen lakiehdotuksen 51 §:n numeron siirrettävyyttä koskevasta ehdotuksesta on asiantuntijakuulemisessa tuotu esille toisistaan huomattavasti poikkeavia näkemyksiä. Esityksen mukaan käyttäjä voisi saada puhelinnumeronsa siirretyksi toisen teleyrityksen liittymään, vaikka numero olisikin käytössä sellaisessa liittymässä, josta on voimassa määräaikainen sopimus. Ehdotuksella ei olisi vaikutusta liittymäsopimusten voimassaoloon. Osa lausunnonantajista on kuitenkin katsonut, että mikäli sääntely koskee esityksen mukaisesti myös voimassa olevia sopimussuhteita, tämä voisi olla ongelmallista omaisuuden suojan kannalta.

Valiokunta on pohtinut perusteellisesti kyseisen säännöksen asianmukaisuutta eri näkökulmista ja arvioinut esille tuotuja erilaisia sääntelyvaihtoehtoja. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esityksen mukainen menettely vastaa käytäntöä useimmissa muissa EU-maissa. Lisäksi valiokunnan saaman selvityksen mukaan mm. numeronsiirtoprosessin käytännön toteutuksen kannalta olisi erittäin ongelmallista, jos säännös koskisi pelkästään uusia sopimuksia. Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että teleyritykset eivät voi nykyisenkään lainsäädännön perusteella velvoittaa käyttäjiä käyttämään liittymiään eikä nykyinenkään lainsäädäntö siten varsinaisesti takaa teleyrityksille tuloja liit-

tymän käytöstä. Voimassaolevien sopimusten voimassaoloon tai sopimuksen perusteella teleyritysten saamiin mahdollisiin kiinteisiin kuukausimaksuihin ehdotuksella ei olisi vaikutusta. Näin ollen valiokunta katsoo, että ehdotuksella ei ole kohtuuttomia vaikutuksia teleyritysten kannalta. Valiokunta katsoo, että ehdotuksen erittäin tärkeiden, tietyissä tapauksissa jopa kansalaisten perusturvallisuuteen liittyvien yhteiskunnallisten intressien ja säännöksen tavoitteiden toteutumisen kannalta on välttämätöntä, että ehdotettu sääntely ei koske pelkästään uusia sopimussuhteita. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotusta asianmukaisena ja kannatettavana esitetyssä muodossa.

Valiokunta toteaa, että se pitää selvänä, että käyttäjällä tulee olla tehdystä numeronsiirrosta huolimatta oikeus pitää käytössään määräaikaisten sopimuksen loppuun asti myöskin se liittymä, jota koskeva sopimus edelleen jää numeronsiirrosta huolimatta voimaan jäljellä olevaksi sopimuskaudeksi ja josta hän on velvollinen edelleen maksamaan myös mahdolliset sopimuksen mukaiset kiinteät kuukausimaksut sopimuskauden loppuun asti.

Hätätekstiviestit

Ensimmäisen lakiehdotuksen 55 §:n mukaan puhelinverkossa toimiva teleyritys olisi jatkossa velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että käyttäjät saavat puhelimitse ja tekstiviestillä yhteyden maksutta yleiseen hätänumeroon. Ehdotus luo osaltaan perustaa numeroon 112 perustuvien tekstiviestien käyttöönotolle hätäilmoituksen tekemisessä. Valiokunta pitää ehdotusta erittäin kannatettavana, mutta toteaa, että pelkkä teleyrityksiä koskeva velvoite ei mahdollista vielä yleiseen hätänumeroon perustuvien hätätekstiviestien käyttöönottoa.

Suomessa hätäilmoituksen tekeminen tekstiviestillä on tällä hetkellä mahdollista erillisillä puhelinnumeroilla, jotka ovat kaikissa 15 hätäkeskuksessa hätäkeskuskohtaisia, ja kyseisen palvelun käyttö vaatii rekisteröitymistä. Valiokunta pitää nykyistä tilannetta mm. kansalaisten yhdenvertaisuuden ja turvallisuuden kannalta

epätyydyttävänä ja käyttäjän kannalta liian hankalana.

Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille huoli siitä, että yhtenäinen numeroon 112 perustuva hätätekstiviestijärjestelmä ei ole asiaa koskevan useita vuosia kestäneen valmistelun jälkeen vielä valmis käyttöönotettavaksi. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan uudistettu ja yleiseen hätänumeroon perustuva hätätekstiviestipalvelu tullaan ottamaan käyttöön hätäkeskusjärjestelmän meneillään olevan uudistamisen mahdollistamassa aikataulussa.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että numeroon 112 perustuvien hätätekstiviestien käyttöönottoa pyritään kiirehtimään kansalaisten turvallisuuden ja yhdenvertaisuuden turvaamiseksi.

Eri käyttäjäryhmien oikeudet

Valiokunta toteaa, että esitys sisältää erittäin tärkeitä ja kannatettavia mm. vammaisten viestintäpalvelujen käyttäjien asemaa parantavia ehdotuksia.

Ensimmäisen lakiehdotuksen 60 c §:ssä ehdotetaan yleispalveluvelvollisuutta koskevan säännöksen kohdalla mainittavaksi ensimmäistä kertaa nimenomaisesti vammaiset heidän erityistarpeidensa huomioimiseksi. Ehdotuksen mukaan yleispalveluliittymän tulee olla sellainen, että kaikki käyttäjät, myös vammaiset, voivat käyttää hätäpalveluita, soittaa ja vastaanottaa kotimaan ja ulkomaan puheluita sekä käyttää muita tavanomaisia puhelinpalveluita. Liittymän on lisäksi mahdollistettava kaikille käyttäjille tarkoituksenmukainen internetyhteys. Ehdotuksen mukaan Viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä siitä, miten liittymä tulee teknisesti toteuttaa tai mitä teknisiä ominaisuuksia liittymässä tulee olla, jotta myös vammaiset voivat sitä käyttää.

Valiokunta pitää ehdotusta periaatteellisesti merkittävänä ja kannatettavana ja toteaa, että ehdotuksen kautta eri käyttäjäryhmien pääsy myös erilaisten tietoyhteiskunnan palveluiden piiriin voidaan pyrkiä jatkossa turvaamaan nykyistä paremmin.

Valiokunta toteaa, että ehdotus on erittäin kannatettava erityisesti vammaisten oikeuksien turvaamisen kannalta. Valiokunnan käsityksen mukaan esitetty pykälämuotoilu ei kuitenkaan sellaisenaan välttämättä riitä yksin turvaamaan vammaisten käyttäjien oikeuksia ja kansalaisten yhdenvertaisuuden edistämistä myös käytännön tasolla. Esityksen perusteluissa on mainittu joitakin sellaisia palveluita, joita yleispalveluvetoisuuden teknisestä toteuttamistavasta riippuen voitaisiin tietyissä tilanteissa katsoa kuuluvan yleispalveluvetoisuuden piiriin. Valiokunnan näkemyksen mukaan asia edellyttää kuitenkin paitsi selvitystä, myöskin tarkempaa alemmanasteista sääntelyä ehdotetun sääntelyn käytännön soveltamisen perustaksi. Valiokunta pitää tärkeänä, että esim. vammaisten käyttäjien yhtäläiset oikeudet turvataan asetuksessa ja Viestintäviraston määräyksessä tarkemmin määritellyllä tavalla kansallisen sääntelyn ja direktiivien asettamien raamien puitteissa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan arvioinnissa tulee huomioida myös teknologianeutraalisuutta koskevat vaatimukset.

Valiokunta katsoo saamansa selvityksen perusteella, että ehdotuksen tavoitteiden turvaamiseksi eri käyttäjäryhmistä ja erityisesti heidän tarpeidensa mukaisista viestintäpalveluista tulisi säätää ehdotetun säännöksen lisäksi tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Säättämällä asiasta tarkemmin asetuksella voidaan pyrkiä varmistamaan sääntelyn toimiminen myös käytännön tasolla. Viestintäviraston tulee esityksen perustelujen mukaan perustaa vammaispalvelutyöryhmä, johon kuuluu keskeisenä edustus vammaisjärjestöistä. Valiokunta korostaa, että asian arvioinnissa on tärkeää pyrkiä hyödyntämään monipuolisesti kyseisen työryhmän asiantuntemusta.

Kuluttaja-asiamiehen määräys palvelun sulkemisesta

Kuluttaja-asiamiehelle ensimmäisen lakiehdotuksen 121 b §:ssä ehdotettu toimivalta määrätä palvelu suljettavaksi tuo mahdollisuuden suojata tarvittaessa suurenkin kuluttajajoukon etua ti-

lanteessa, jossa jollakin palvelulla selvästi tavoitellaan lainvastaisesti oikeudetonta taloudellista hyötyä. Valiokunta pitää ehdotusta erittäin kannatettavana.

Kyseisessä ehdotuksessa säädetään myös siitä, että jos kuluttaja-asiamies määrää jonkin palvelun suljettavaksi ja päätös jää pysyväksi, teleyrityksen tulee palauttaa kuluttajille palvelusta saamansa kuluttajan maksamat varat. Ehdotuksen mukaan, mikäli teleyritykselle palvelusta kertyneet varat eivät riitä kaikkien käyttäjien saatavien kattamiseen, varat on palautettava saatavien mukaisessa suhteessa. Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että teleyrityksellä tulisi olla palautusvelvollisuus vain niihin maksuihin, jotka teleyritys on pidättänyt päätöksen tiedoksisaantihetkestä.

Valiokunta toteaa selkeyden vuoksi, että se pitää selvänä, että teleyrityksen palauttamisvelvollisuus ei velvoita teleyritystä palauttamaan kuluttajalle sellaisia varoja, jotka se on jo ehtinyt tilittää edelleen oikeudetonta taloudellista hyötyä tavoitelleelle palveluntarjoajalle.

Eräitä muita kysymyksiä

Ensimmäisen lakiehdotuksen 37 a §:n mukaan Viestintävirasto voi asettaa teleyritykselle sellaisia käyttöoikeuden luovutusvelvollisuuden käyttöä koskevia ehtoja, jotka ovat välttämättömiä, jotta käyttöoikeuden luovutusvelvollisuus voidaan teknisesti toteuttaa. Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että vaikka käyttöoikeuden luovutusvelvollisuuden lähtökohtana on, että teleyrityksen ei tarvitse rakentaa tai tehdä kohtuuttomia investointeja velvollisuuden täyttämiseksi, ehdotetun 37 a §:n mukaan Viestintävirasto voi määrätä siitä, että esimerkiksi yhteenliittämisrajapintojen tulee olla jonkin teknisen standardin tai suosituksen mukaisia. Eräiden lausuntojen mukaan tämä saattaa edellyttää teleyritykseltä huomattavia investointeja, mikä olisi ristiriidassa edellä mainitun lähtökohdan kanssa.

Valiokunta pitää kuitenkin saamansa selvityksen perusteella selvänä, että Viestintäviraston määräämät käyttöoikeuden luovutusvelvol-

lisuudet eivät velvoita teleyritystä esim. tilanteissa, joissa sillä ei ole luovutuksen kohteena olevaa verkkoa tai omaisuutta. Näin ollen velvollisuus ei edellytä rakentamista tai olennaisia investointeja velvollisuuden täyttämiseksi. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan vaatimukset eivät myöskään edellytä investointeja uusiin järjestelmiin tai laitteisiin, mutta niistä voi aiheutua kohtuullisia määrittely- ja muutoskustannuksia.

Ehdotetussa ensimmäisen lakiehdotuksen 70 a §:ssä säädetään viestintäpalvelusopimuksen kestosta ja kuluttajan oikeudesta irtisanoa sopimus niin sanotun sosiaalisen suorituseseen tilanteissa tai jos sopimuksen pitäminen voimassa on muun erityisen syyn takia hänen kannaltaan kohtuutonta. Mainitun pykälän mukaan teleyritys ei saa periä kuluttajalta viestintäpalvelusopimuksen käyttämättä jäävään sopimusaikaan kohdistuvia maksuja. Selkeyden vuoksi valiokunta toteaa, että kyseiset ehdotetut säännökset eivät koske tilanteita, joissa käyttäjä on siirtynyt käyttämään toisen teleyrityksen liittymää ja viestintäpalvelu jää käyttämättä siksi, että käyttäjä on hyödyntänyt ehdotetun 51 §:n mukaista numeronsiirtomahdollisuutta.

Evästeiden käyttö

Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että kolmannen lakiehdotuksen 7 §:ssä tarkoitettua evästeiden käyttöä koskevaa käyttäjän suostumusta ei tulisi voida antaa pelkästään selainohjelman asetusten kautta, vaan suostumuksen tulisi olla nimenomainen. Valiokunta toteaa, että saamansa selvityksen mukaan nimenomaisen suostumuksen edellyttäminen jokaisella evästeen käyttökerralla aiheuttaisi sähköisten palvelujen käytettävyydelle huomattavia haasteita. Käytännössä tämä voisi esimerkiksi jonkin tietyn verkkosivuston tai sähköisen palvelun kohdalla tarkoittaa sitä, että käyttäjä joutuisi antamaan useita suostumuksia esim. klikkaamalla hiirellä suostumuspainikkeita useita kertoja, ennen kuin hän pääsisi lainkaan käyttämään verkkosivuston tai jonkin palvelun sisältöä.

Valiokunta katsoo, että esitetty suostumuksen edellyttäminen on käyttäjän kannalta joka tapauksessa parannus nykyiseen, kieltomahdollisuutta edellyttävään sääntelyyn verrattuna. Kyseiseen pykälään sisältyy myös säännös siitä, että palvelun tarjoajan tulee suostumuksen lisäksi antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta. Lisäksi käyttö on sallittu ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa eikä sillä saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enemmän kuin on välttämätöntä. Valiokunta toteaa, että se pitää saamansa selvityksen perusteella ehdotusta perusteltuna, käyttäjän oikeuksien kannalta asianmukaisena ja tietoyhteiskunnan palvelukehityksen etujen mukaisena.

Voimaantulo

Valiokunta toteaa, että esityksessä on ehdotettu tietyille säännöksille erillisiä, mutta varsin lähellä toisiaan olevia voimaantuloajankohtia. Valiokunta katsoo, että esitettyjen säännösten olisi tarkoituksenmukaista tulla voimaan yhtäaikaisesti.

Varautuminen myrskyjen aiheuttamiin sähkökatkoksiin

Valiokunta on käsitellyt hallituksen esityksen yhteydessä myös lakialoitetta LA 67/2010 vp, joka koskee esimerkiksi myrskyjen aiheuttamiin sähkökatkoksiin varautumista viestintäverkkojen toiminnan osalta. Asiantuntijakuulemisissa on tuotu varsin yhtenäisesti esille, että jo nykyisillä sähkönsyöttöä koskevilla vaatimuksilla pystytään vastaamaan noin 96 %:iin kaikista ongelmatilanteista. Näissä ongelmatilanteissa sähkökatkon kesto on alle kolme tuntia. Sen sijaan sinänsä harvinaisiin kesällä 2010 myrskyvahinkojen aiheuttamiin erittäin pitkäkestoisiiin ja laajoja käyttäjäryhmiä koskeviin sähkönjakelun katkoksiin 12 tunnin akkuvarmistusta koskeva ehdotus toisi parannusta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotuksen toteuttaminen aiheuttaisi kuitenkin erittäin huomattavia kustannuksia sillä saavutettavaan hyötyyn verrattuna. Valiokunta ei näin ollen pidä ehdotusta kan-

natettavana ja ehdottaa lakialoitteen hylkäämistä.

Valiokunta pitää sen sijaan tärkeänä, että viestintäverkkojen toimintavarmuutta erilaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa pyritään kehittämään ja selvitetään tapoja, joilla tähän tavoitteeseen voidaan pyrkiä tarkoituksenmukaisin ja kustannustehokkain keinoin.

Prepaid-liittymien rekisteröinti

Valiokunta on käsitellyt hallituksen esityksen yhteydessä anonyymien prepaid-liittymien rekisteröintiä koskevaa toimenpidealoitetta TPA 25/2007 vp. Valiokunta toteaa, että asian tuntijakuulemisissa on tuotu esille useita käytännön haasteita prepaid-liittymien mahdollisen rekisteröinnin osalta. Lisäksi valiokunnan saaman selvityksen mukaan on todennäköistä, että asiasta on tulossa lähitulevaisuudessa ehdotuksia EU-tasolla. Näillä perusteilla valiokunta ehdottaa, että toimenpidealoite hylätään.

Valiokunta kuitenkin toteaa, että asiaa olisi tärkeää selvittää edelleen ja arvioida niitä toimenpiteitä, joilla prepaid-liittymien käyttöön tällä hetkellä liittyviä ongelmia voitaisiin ehkäistä.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. lakiehdotus

60 c §. Yleisten puhelinpalveluiden tarjontaa koskeva yleispalveluvollisuus. Valiokunta ehdottaa, että esityksen 60 c §:n 4 momenttiin lisätään asetuksenantovaltuus, jonka perusteella eri käyttäjäryhmiä ja heidän erityistarpeistaan säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valiokunta pitää tätä tärkeänä ehdotetun säännöksen käytännön toimivuuden kannalta. Valiokunta ehdottaa myös esityksen 60 c §:n 3 momentin siirtämistä 4 momentiksi, jolloin ehdotettu 4 momentti siirtyy 3 momentiksi. Lisäksi valiokunta ehdottaa saamansa selvityksen perusteella, että esityksen 60 §:n 4 momenttiin lisättäisiin myös maininta siitä, että ennen asetuksen antamista Viestintäviraston tulisi tarvittaessa laatia myös selvitys vammaisten erityistarpeista.

taessa laatia myös selvitys vammaisten erityistarpeista.

Voimaantulosäännös. Valiokunta katsoo, että esitettyjen säännösten olisi tarkoituksenmukaista tulla voimaan yhtäaikaaisesti. Tästä syystä valiokunta ehdottaa, että voimaantulosäännöksen 1 momentista poistetaan 51 §:n 1 momentin erillistä voimaantuloaikaa koskeva maininta.

Aloitteet

Valiokunta ehdottaa, että toimenpidealoitteet TPA 25/2007 vp ja TPA 11/2009 vp sekä lakialoite LA 67/2010 vp hylätään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että 2.—4. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi 60 c §:n 3 ja 4 momentti ja voimaantulosäännöksen 1 momentti muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että lakialoite LA 67/2010 vp hylätään ja

että toimenpidealoitteet TPA 25/2007 vp ja TPA 11/2009 vp hylätään.

Valiokunnan muutosehdotukset

1. lakiehdotus

60 c §

Yleisten puhelinpalveluiden tarjontaa koskeva yleispalveluvollisuus

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään edellä 2 momentissa tarkoitettun tar-

koituksenmukaisen internet-yhteyden vähimmäisnopeudesta. *Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin edellä 2 momentissa tarkoitetuista eri käyttäjäryhmistä ja heidän erityistarpeistaan yleispalveluvollisuuden puitteissa.* Ennen asetuksen antamista Viestintäviraston on *tarvittaessa* laadittava selvitys tiedonsiirtopalveluiden markkinoista, tilaajien enemmistön käytössä olevasta yhteysnopeudesta ja teknisestä kehitystasosta, arvio sääntelyn talou-

dellisista vaikutuksista teleyrityksille *sekä selvitys vammaisten erityistarpeista.*

(4 mom. kuten HE:n 3 mom.)

(5 mom. kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . (Poist.)

(2—5 mom. kuten HE)

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Martti Korhonen /vas
vpj. Saara Karhu /sd
jäs. Leena Harkimo /kok
Kalle Jokinen /kok
Risto Kuisma /sd
Lauri Kähkönen /sd
Mats Nylund /r
Pentti Oinonen /ps

Markku Pakkanen /kesk
Lyly Rajala /kok
Tero Rönni /sd
Janne Seurujärvi /kesk
Ilkka Viljanen /kok
Anne-Mari Virolainen /kok
vjäs. Sari Palm /kd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.